Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0613

(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. P. van Haastrecht-van Kuilenburg, secretaris)

Klacht ontvangen op	23 februari 2022
Ingediend door	De consument
Tegen	Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Utrecht, verder te noemen de bank
Datum uitspraak	19 juli 2022
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Berekening vergoedingsrente. De consument stelt zich op het standpunt dat de bank de toekomstige vergoedingsvrije aflossingsruimte dient mee te nemen in de berekening van de vergoedingsrente. De commissie oordeelt dat de bank hiertoe niet is gehouden. De vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument; 5) de dupliek van de bank en 6) de aanvullende reactie van de consument.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 In 2008 hebben de consument en zijn echtgenote een hypothecaire geldlening van € 744.000,- afgesloten bij de bank. Voornoemde geldlening bestond uit verschillende leningdelen, waaronder een aflossingsvrij leningdeel van € 510.000,- tegen een vaste rente van 5,2%. De consument en zijn partner hebben ten aanzien van laatstgenoemd leningdeel gekozen voor een rentevast periode van 30 jaar, tot 28 februari 2038.

2.2 Op de overeenkomst zijn de Algemene Voorwaarden voor particulieren geldleningen van de Rabobank 2005 (hierna: de voorwaarden) van toepassing. In deze voorwaarden is, voor zover relevant, het volgende bepaald:

*"**22. Rente voor een bepaalde periode vast***
(…)
c. U mag altijd vervroegd aflossen.
d. U bent bij vervroegde aflossing een vergoeding verschuldigd, als op het moment van de vervroegde aflossing de rekenrente lager is dan de door u verschuldigde rente. De vergoeding is gelijk aan het verschil tussen de door u over de geldlening verschuldigde rente en de rekenrente, berekend over het vervroegd af te lossen bedrag over de periode vanaf het moment van vervroegde aflossing tot de einddatum van de geldende rentevastperiode. Het berekende bedrag wordt contant gemaakt op een door de bank te bepalen wijze. De vergoeding dient tegelijk met de vervroegde aflossing te worden betaald.
e. U mag zonder vergoeding per kalenderjaar maximaal één van de volgende bedragen vervroegd aflossen:
- twintig procent (20%) van de oorspronkelijke hoofdsom van de geldlening, of
- een bedrag gelijk aan het bedrag dat u in het lopende kalenderjaar verplicht dient af te lossen. Als u in een kalenderjaar niet vervroegd hebt afgelost, dan mag de voor dat kalenderjaar toegestane aflossing zonder vergoeding in een later kalenderjaar niet meer plaatsvinden. (…)"

2.3 In de daaropvolgende jaren hebben de consument en zijn vrouw een aantal keer van de mogelijkheid gebruik gemaakt om vervroegd af te lossen. De hoofdsom is als gevolg hiervan gedaald tot € 472.756,-. Van het eerdergenoemde aflossingsvrije leningdeel resteert een bedrag van € 354.200,-.

2.4 Eind 2021 hebben de consument en zijn vrouw besloten om hun hypothecaire geldlening vervroegd af te lossen. Voor de vervroegde aflossing van het aflossingsvrije leningdeel heeft de bank een vergoedingsrente van € 95.368,51 in rekening gebracht.

De klacht en vordering

2.5 De consument beklaagt zich over de door de bank in rekening gebrachte vergoeding voor vervroegde aflossing van € 95.368,51. De consument stelt dat de bank ten onrechte geen rekening houdt met het feit dat de consument en zijn vrouw ieder jaar 20% vergoedingsvrij mogen aflossen. De consument en zijn vrouw hebben de afgelopen jaren ook van deze mogelijkheid gebruik gemaakt, zodat het aannemelijk is dat zij dit in de toekomst eveneens zouden doen. Daarnaast staat de hoogte van de vergoedingsrente in geen verhouding tot de hoogte van de restschuld. De consument acht de bank dan ook gehouden de in rekening gebrachte vergoedingsrente te matigen.

Het verweer

2.6 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 Het geschil spitst zich toe op de vraag in hoeverre de bank gehouden kan worden bij de berekening van de vergoedingsrente rekening te houden met de toekomstige vergoedingsvrije ruimte.

3.2 In lijn met haar eerdere uitspraken[1] overweegt de commissie als volgt. De bank staat de consument toe om jaarlijks 20% van de hypothecaire geldlening vergoedingsvrij af te lossen. Dit geeft de consument een recht om tot vergoedingsvrije aflossing over te gaan, maar op de consument rust geen verplichting dit ook daadwerkelijk te doen. Anders dan de consument stelt, zijn de vergoedingsvrije aflossingen in de toekomst op dit moment zuiver hypothetisch. Dat de consument op dit moment voornemens is om van die vergoedingsvrije ruimte gebruik te maken, maakt het voorgaande niet anders. De consument is hier immers niet toe gehouden en kan ervoor kiezen om de extra aflossingen uiteindelijk niet te doen. Aldus staat niet vast dat de consument in de toekomst steeds gebruik zal maken van de mogelijkheid tot vergoedingsvrije aflossing. Het enkele feit dat de consument daartoe theoretisch de mogelijkheid heeft en hij de afgelopen jaren van die ruimte gebruik heeft gemaakt, is onvoldoende om dit als vaststaand aan te nemen.

3.3 De commissie stelt vast dat de wijze waarop de bank de vergoedingsrente heeft berekend in lijn is met de leidraad "vergoeding voor vervroegde aflossing van de hypotheek" van de AFM. Daarin is bepaald dat bij het berekenen van de vergoedings-rente rekening moet worden gehouden met de vergoedingsvrije ruimte in het lopende jaar, maar niet met eventueel vergoedingsvrije ruimte in de toekomst. De bank heeft in lijn met die AFM-leidraad dan ook rekening gehouden met eenmaal de vergoedingsvrije ruimte. Op grond van de AFM-leidraad rust op de bank geen verplichting om met verdere toekomstige vergoedingsvrije ruimte rekening te houden. De commissie ziet geen aanleiding te oordelen dat de bank dit, in afwijking van de AFM-leidraad, wel moet doen.

3.4 Nu de bank de vergoedingsrente heeft berekend in lijn met de AFM-leidraad, is er ook geen sprake van dat de bank meer in rekening brengt dan het door haar geleden financieel nadeel. De berekeningsmethodiek die de AFM in deze leidraad hanteert leidt volgens de AFM immers tot een vergoeding die niet hoger is dan het financieel nadeel.

[1] Zie onder meer Geschillencommissie Kifid nrs. 2017-514, 2017-550, 2018-608 en 2019-015, 2021-0440, 2021-0882.

3.5 Gezien het voorgaande kan de bank er niet toe gehouden worden de vergoedingsvrije aflossingsruimte over de toekomstige jaren mee te nemen in haar berekening van het te lijden financieel nadeel. De commissie wijst de vordering van de consument tot matiging van de vergoedingsrente af.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Kifid als wordt voldaan aan de vereisten van regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 1 maand na de verzenddatum van de uitspraak een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie vanaf 1 april 2017, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl